

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

DAGNY

TIDNING FÖR
SVENSKA
KVINNORÖRELSEN

UTGIFVEN GENOM FREDRIKA-BREMER-FÖRBUNDET AF FÖRENINGEN DAGNY

N:r 37.

Stockholm den 15 September 1910.

3:e årg.

Prenumerationspris: 1/4 år.. kr. 4: 50 1/2 år.. kr. 2: 50 3/4 .. " 3: 50 1/4 .. " 1: 25 Lösnummer 10 öre. Prenumeration sker såväl i landsorten som i Stockholm å närmaste postanstalt eller bokhandel.	Redaktion: Mästersamuelsgatan 51, en tr. Telefoner: Allm. 63 53. Riks- 122 85. — Utgifningstid hvarje torsdag.	Redaktör o. ansvarig utgivare: ELLEN KLEMAN. Mottagningsstid: kl. 11—12. — Sthlm 1910, F. Englund's Boktr.	Expedition och Annonskontor: Mästersamuelsgatan 51, en tr. — Post- och telegrafadress: DAGNY, Stockholm.	Annonspris: 15 öre per mm. Enkel spaltbredd 50 mm. Marginalannons under texten 15 mm:s höjd per gång 10: — Rabatt: 5 ggr 5 %, 10 ggr 10 %, 20 ggr 20 %, 50 ggr 25 %. Annons bör vara inlämnad senast måndag f. m.
---	---	--	---	---

"Hans goda rätt".

En dam har blifvit tilltalad af en "bättre ungherre" vid ett-tiden på natten på Drottninggatan i Stockholm. Hon befann sig i sällskap med sin mor, och strax bakom gick hennes far i samtal med några affärs-vänner. Den "bättre ungherrn" fattade den unga damens arm under en del råa yttranden. Hennes far skyndar ögonblickligen fram för att försvara sin dotter, får ett slag i ansiktet så att ena ögat svullnar och läppen spräckes, slår igen med sitt paraply, och resultatet blir att samtliga få ge sig af till Klara polisstation, där den "bättre ungherrn" förklarar sig ha blifvit utan någon anledning öfverfallen och endast ha slagit igen för att freda sig själf. Han hade alls icke vetat(!) att den unga damen var den äldre herrns dotter, och han betonade eftertryckligt att han varit "i sin goda rätt" att tilltala dessa två damer, som promenerade utan herrsällskap — som han ju trodde.

Så lyder i kort sammandrag en daglig stockholmstidnings redogörelse för en händelse, som passerade förliden vecka. Och på polisstationen kunde intet göras åt saken, emedan inget vittne fanns — frun och dottern voro jäfviga — som kunde bestyrka att den "bättre ungherrn" slagit till fadern i n n a n denne tog till sitt paraply som vapen. Det hela gick så hastigt att de herrar han hade i sitt sällskap icke hunnit aktgifva på hvem som utdelat det första slaget. Den "bättre ungherrn" däremot hade haft en kamrat med sig, och denne förklarade utan

betänkande att det var den äldre herrn som först slagit till. Denne senare skulle således kunna bli bötfälld för att ha öfverfallit och slagit en person med sitt paraply. Udda fick således vara jämt, ty hvad var att göra åt att den "bättre ungherrn" tilltalat den unga damen och tagit henne under armen! "Han hade väl ingenting gjort", som en "herrbeväring" vid ett liknande tillfälle uttryckte sig, när mot all beräkning den antastade damen anmälde honom för patrullerande poliskonstapeln — hvilken naturligtvis inte kunde göra något åt saken.

Ja, så står det till med säkerheten på Stockholms gator för den dam, som icke har en herre vid sin sida efter mörkrets inbrott. Henne är hvilken "bättre ungherre" som helst i sin goda rätt att tilltala. Om hon icke har en far, eller en bror, eller man, eller fästman eller en närmare eller fjärmare manlig bekantskap att disponera öfver och som vill ledsaga henne, så må hon hålla sig hemma. Annars är hon fågelfri, i hvad ärende hon än må vara ute, vare sig det nu är att hon deltagit i något sällskapsnöje, bevistat en teater eller en konsert, om hon kommer från sitt arbete — eller kanske går en tung väg till eller från en sjuk, kanske en dödsbädd.

En af de första motioner, som väcktes af en kvinna i finska landtdagen, var motionen om gatufrid för kvinnor, hvilken inlämnades af fru Hedvig Gebhard och jämte henne var undertecknad af en kvinna från hvarje i den finska landtdagen representeradt politiskt parti. I motio-

Fru Paul Mannheimer

nen yrkades om följande tillägg till strafflagen: Hvar, som å allmän väg, gata eller annat offentligt ställe i osedligt syfte antastar kvinna, straffas med böter högst tvåhundra mark." Och i motiveringen framhålles att en af de första lagarna i nordn till kvinnornas skydd var Birger Jarls för snart sjuhundra år sedan utfärdade lag om kvinnofrid och att nu nästan sjuhundra år senare under i jämförelse med forna tiders vilda och brutala seder så framskridna förhållanden äro kvinnorna ånyo i behof af en lag om kvinnofrid, d. v. s. en lagstiftningsåtgärd, som bereder dem gatufrid.

Ja, af största behof påkallad vore en dylik lagstiftningsåtgärd hos oss. Det ofvan relaterade fallet är ett af de otaliga, ständigt upprepade dylika, som gör det till en plåga för oss kvinnor att i det ena eller andra ärendet befinna oss utomhus efter mörkrets inbrott. Så illa är det ställt med kvinnofriden inom det samhälle, som affordrar äfven kvinnorna dryga skatter — för hvilka de i gengäld åtminstone borde kunna räkna på ordnade förhållanden i det "civiliserade samhället". Men de "civiliserade" männen omöjliggör detta för dem, och i dessa dagar fridslagstiftar ingen Birger Jarl. De oeffterättliga förhållandena pågå obeaktade om man fränser någon enstaka tidningsartikel eller någon insändare, som naturligtvis när ett enskildt, särskildt upprörande fall förekommit synas de första dagarna därefter i dagspressen. De svenska kvinnorna kunna ej som de finska taga saken i egna händer för att på ett effektivt sätt söka få missförhållandena häfda, de ha icke säte och stämna i sitt lands lagstiftande församling. Det är en bitter känsla, detta, men flertalet män anse sig ju äfven härvidlag vara "i sin goda rätt". Må de då också betänka, att så länge de ensamma behålla makten att ordna och styra i det af män och kvinnor bestående samhället, hvilat en dubbel förpliktelse på dem att skydda de orepranterade kvinnorna och att när så icke göres, genom lagar och förordningar, svika de sin plikt.

Och mera än någonsin frågar man sig huru långt männens "goda rätt" sträcker sig?

Från det jag kände mitt hjärta, slog det af *medborgerligt* lif och af en *stor kärlek*; men hur tvingades det ej ned, hvilka usla mål drefs det ej att klappa för! Och huru bittert, hur förfärligt att så drifvas *under* sig själf i uppror mot det högsta och bästa i lifvet. Men Gud har förlossat mig. Kunde jag dock bli ett redskap att förlossa andra! Mina skrifter sträfvat därtill, och jag känner, att de måste få en alltmera bestämd riktning på *kvinnans emancipation*.

Fredrika Bremer (ur bref till P. J. Böklin).

En kyrklig dom.

Vid biskopsvisitation i Stenstorp den 28 aug. drabbades en kvinnogärning, som i intet afseende kan be-tecknas som olaglig eller ur någon synpunkt klandervärd, af en utomordentligt hård dom, och kommunen gjorde denna dom till sin.

I denna församling finnes sedan 1903 ett hem för blifvande mödrar. Det äges och förestås af en gift kvinna, som skaffat sig full kompetens som barnmorska och är känd för oförvitlig och hedrande vandel. Hon förvärfvar sina patienter genom annonsering och utöfvar sin verksamhet fullt offentligt och anlitar i alla vanskliga fall legitimerad läkare. Lägenheten ligger på prästgårdens mark, församlingens kyrkoherde är hennes hyresvärd, och församlingens präst döper de barn, som födas inom hemmet. Inalles ha där förlöst omkring 100 kvinnor både gifta och ogifta, ingen kvinna har dött under behandlingen där. Af där födda barn har intet vållat kommunens fattigvård utgifter med undantag af en gosse, hvars både mor och far voro skrifna i församlingen. Alla andra ha blifvit inackorderade hos fosterföräldrar.

I sitt visitationstal framhöll stiftets biskop som en skamfläck för församlingen, att inom densamma sedan 1903 många barn af okända mödrar blifvit födda och döpta. Han beklagade, att det i Sverige finns en lag som tillåter mödrar att dölja sig för sina barn, och vände sig därpå till assistenterna med frågan om de hade något att tillägga. En af dessa yttrade då att det fanns i församlingen en barnmorska, som tar emot inackorderingar, samt tillade att en sådan aldrig borde få finnas, och att han för sin del aldrig hade döpt ett "okänt" barn och skulle aldrig komma att göra det. En annan af assistenterna beklagade, att mödrarna icke ville låta anteckna sina namn i kyrkböckerna, och ansåg att barnmorskan hade stor skuld därtill.

Följande dag infann sig kommunalnämnden hos den utpekade barnmorskan och tillsade henne att samma dag sluta upp med sin "rörelse". Denna sökte då råd hos ett par jurister, hvilka rådde henne att lugnt fortsätta sin verksamhet samt hjälpte henne med en formalitet, som hon försummat. Enligt lagen af 1909 skall ett dylikt hem anmälas för hälsovårdsnämnd eller, där dylik ej finnes, för kommunalnämnd. Att hon ej kommit att tänka på denna anmälan är ju en ganska naturlig sak, då hon arbetat under prästens och läkarens ögon och då det icke finns hälsovårdsnämnd i Stenstorp.

Hvad är då orsaken till att hon brännmärkes på detta sätt? Och hvad har hon gjort?

Hon tar som ett faktum, att det finns kvinnor som i sin svåra stund behöfva en utbildad barnmorskas vård och som vilja ge ersättning för denna vård. Hon anställer intet förhör med sina patienter för att utröna i hvad mån de äro eller anses vara sedliga eller osedliga och hon uppställer ej som villkor, att de skola låta anteckna sina namn i kyrkboken, men begär namnet som säkerhet för betalningen till fosterföräldrarna.

Juvel- Guld- & Emalj arbeten
DAVID ANDERSEN & Comp.
 Hofjuvelerare.
 4 Fredsgatan 4.

Åberopa alltid annonserna
 i Dagny

Gör ej läkaren på samma sätt? Har ej samhället institutioner för samma verksamhet: att vårda de "fallna" och offren för deras brott? Hvarför drabbas ej våra barnbördshus och magdalenahem, våra vårdanstalter för venersjuk sjuk af samma kyrkliga anatema och samma kommunala förvisningsukas? Är ett dylikt företag prisvärdt och kristligt, när det rör sig med stora summor, ligger i en stor stad och protegeras af stora män men lastbart, då det för ett anspråkslöst brödförfärf skull startas af en kvinna i en liten landsby? Om den vård hon ger gör brottet mindre afskräckande och därför antages öka brottslingarnas antal, hvad säger då kyrkan om hela den vetenskapliga forskning, som söker rädda den genom följderna af ett lastbart lif lidande mannen? Om kyrkan bannar den, som vill rädda kvinnan från att tömma till sista droppen den lidandets kalk hennes synd bräddat, hvi tillåter hon då, att man räddar den lastbare mannen från att tömma den bågare hans synd bräddat?

Hvad skall man tro om rättvisan hos det samfund, som icke kastar en enda sten på den, som är mest ansvarig för brottet — mannen, som bättre än sitt offer känner lagen, samhället, förvärfsmöjligheterna och de ekonomiska villkoren för ett barns fostran och vård — men kastar sten på den kvinna, som hjälper den förförda och det oskyldiga barnet. Det är dock hednasinnets orättfärdighet, som belastar den ogifta modern ensam med den börda, som skulle bäras af två, som hämnas omänskligt på barnet men hedrar den "fallne" mannen, som om han intet ondt gjort. Och då anses ändå den mindre ansvarigas synd så oerhörd, att den framkallar kyrkans dom också öfver den barmhärtige samarit, som kommer i hennes väg!

Hur skulle en skugga af skam kunna falla öfver hennes yrke, äfven om hon bara tog sig an de djupast fallna? Blir fängelsedirektören brottslig, därför att han sörjer för brottslingars vård och förplägning? Och främjar han därmed brottsligheten? Blir slumsystemen osedlig eller polissystem, därför att de ta om händer de osedliga? Faller skammen af den hvita slafhandeln öfver de kvinnor, som gå in i bordellerna och bjuda sin hjälp åt dem, som livets hårdhet slagit med sår både till kropp och själ? Föll syndens skam öfver Kristus, därför att han umgicks med publikaner och syndare? Ökade han det onda i världen därmed att han helade både grek och jude?

Jo, det fanns ett parti, som befallde honom sluta upp med sin verksamhet — fariseernas.

Är den kyrkliga barmhärtigheten mera tillfreds med samhället och kvinnorna, om ingen erbjuder sin hjälp åt dessa arma öfvergifna? Ser den hellre, att en ogift mor får, söndersliten af fysiska och psykiska marter, i lönn föda och vårda sitt barn? Juridiskt betraktas hon och fysiologiskt är hon i regel minst 24 timmar efter barnets födelse helt eller nästan oansvarig för sina handlingar. Hvad kräves ej af uppoffring, af hänsyn, af mod och fasthet för att handskas med dessa arma? Och äro de fräcka och lättsinniga och ovärdiga lyckan att bli mödrar, så mycket svårare och bittrare för vårdarinnan.

Det är mycket i våra dagar, som ger näring åt den flammande indignationen öfver kvinnans pariasställning i samhället. Må allt detta bidra till att väcka insikten om att det är denna pariasställning, som är grundorsaken till den dubbelmoral, som lägger en klang af bittert hån i uttrycket "det kristliga samhället". Och må det öka den glödande entusiasmen för att kvinnan måtte såsom moder ikläda sig den mänskliga värdighet, som tvingar till aktning för det arbete, som göres af kvinnor för kvinnor.

Jenny Velanders.

Från världens rösträttsfält.

Vi ha till att börja med att konstatera tvenne fakta, till glädje för oss alla kvinnosaksvänner och till särskild erinran för dem, som i någon mån betvivla att kvinnornas intelligens sträcker sig eller ens bör sträcka sig utöfver den sfär, som hemmets område i trängre mening omfattar.

Det ena ligger långt tillbaka i tiden. Det är ej och kan troligen aldrig bli mer än ett antagande, men detta antagande är betydelsefullt nog, i det att högt bildade män därigenom uttala sin förvissning om att en kvinna ägt den högsta intelligens och förmått tillägna sig sin tids högsta bildning.

I andra seklet e. K. tvistades i Alexandria om hvem som vore den helt anonyme författaren till Ebreerbrevet, och i tjugonde århundradet är saken ännu under debatt. Det förmåles emellertid, att nutidens väl mest ansedde kännare af Nya Testamentets skrifter, Professor A. Harnack, påpekar att den af aposteln Pauli krets, som bäst motsvarar allt det man kan tänka sig till om den anonyme författaren, är en kvinna: Priscilla, Aqvilas hustru. Och denna teori är icke endast professor Harnacks utan omfattas af flera utaf Englands framstående bibelforskare. Professor Peake vid Manchester universitetet skrifer därom, att "om Aquila kan göra anspråk på att vara författare till Ebreerbrevet, torde Priscillas kraf vara ännu mera grundade." Och han uttalar sig vidare om den på sina håll nästan föraktliga ton, hvarmed man bemött Harnacks teori angående Priscillas författarskap. Den beror, säger han, på den maskulina uppfattningen att en kvinna omöjligt kan vara upphöfvet till en dylik helig bok. Men alltsedan den frihet, hvarmed kvinnan i den första kyrkan tilläts använda sin särskilda begåfning i kyrkans tjänst, gick om intet, kom man så lätt att förgäta Bibelns ord, att det i Kristus Jesus icke finnes man eller kvinna.

Det andra hör till den nyaste nutiden. I våras någon gång omtalades det här i Dagny, att en kvinna i Spanien fått gå till valurnan i stället för sin man, och det anmärktes att kvinnosaken där måhända ännu icke väckt tanken på fruktan eller behof af motarbete från dem, som inneha makten. "Nu har", som det heter i en af våra större tidningar, "kvinnosaken i det romanska och kleri-

kala landet Spanien firat en triumf, hvartill väl näppeliden något motstycke förekommit på annat håll i Europa." Det förefaller således som om anmärkningen i Dagny i våras alls icke var riktig, utan som om det i Spanien, det romanska och klerikala landet, rådde det fullkomligt ideala tillståndet, att rätt och lämplig person sattes på rätt plats, oafsedt om platsen är hög och personen är kvinna. Saken är den, att författarinnan *donna Emilia Pardo-Bazàn* af konungen utnämns till en högre befattning inom undervisningsdepartementet.

I den tidning, hvarur detta hämtats, förekommer intet om *donna Pardo-Bazàn*'s ställning till rösträttsrörelsen, men emedan hon på sin framskjutna plats bör kunna verka för sina landsmaninnor, emedan hon tydligtvis hör till framstegsmänniskorna och emedan ingen torde kunna neka att rösträttsrörelsen hör med till framåtskridandet här i världen, hoppas vi att *Emilia Pardo-Bazàn* är rösträttskvinna.

"I det väsentliga enhet; i det ovissa frihet, i allting kärlek" är vår internationella rösträttsrörelsens motto. Det är också den ledande tanken för oss alla, men det säges att den italienska kvinnorrörelsen i en alldeles särskild grad gjort den till sin, att intet partisinne hämmar eller försvagar sammanhållningen hos dessa kvinnor, som sträfvat efter medborgarrätt åt kvinnan. Och det betonas också, att innan agitationen påbörjades för upphäfvandet af skillnaden mellan könen i politiskt hänseende, togo de italienska kvinnorna föga del i det allmänna lifvet.

Den nationella kvinnokongressen i Italien år 1908 väckte därför både förvåning och intresse genom sitt allvar, sin saklighet och sin förståndiga måttfullhet, så i själfva krafven som ock i framställandet därpå. Hela landets press ägnade också stor och välvillig uppmärksamhet därpå, och redan under de tvänne första åren efter kongressen har det visat sig goda följder af kvinnornas nit och energi.

De klart och bestämdt formulerade fordringarna på lagreformer sysselsatte vakna sinnen. Både lärda män och politiker uppträdde i offentliga föredrag, än polemiserande däremot, än med bifall och instämmande, och vid universiteten höllos inträdesföreläsningar om kvinnans ställning inför lagen. Och stadsfullmäktige i landets mest betydande städer, t. ex. Rom och Milano, satte in kvinnor i utskott och kommittéer i hygieniska och undervisningsrågor.

Apropå! Detta synes vara första klassen i allmänna ärenden för kvinnor. Enligt somligas utsago den enda rättvisligen befintliga, ehuru inträde så småningom medgifves åt kvinnorna i den ena klassen af allmänna ärenden efter den andra, till dess de omsider uppnå och erhålla mögenhetsdiplomet = den politiska rösträtten.

Och för att återgå till Italien. Medlemmar af riksdagen väckte också små motioner till förmån för kvinnans rösträtt i ena eller andra afseendet, och motionerna väckte sympati, äfven om de ej gingo igenom. Det har ju ej heller dröjt länge, innan en motion kom, som gick

Sistlidne mars gaf Deputeradekammaren åt handelsidkande kvinnor aktiv och passiv valrätt till provinsernas handelskammare.

I samma månad mars väckte deputeraden Gallini motion om kommunal valrätt för kvinnor. Motionen sönderfaller i tvänne punkter. Den förre begär aktiv och passiv valrätt för kvinnor till kommunal- och provinsialråden, utan att alls beröra den rent politiska rösträtten. Den andra fordrar, att kvinnor fritt skola få disponera sin personliga förmögenhet och egendom. (Hittills har gift kvinnas disposition af egen förmögenhet berott af mannens godkännande). *Sonninos* ministär, under hvilken motionen framkom, ställde sig välvillig däremot, och den lär ej löpa fara genom *Sonninos* afgang, emedan hans efterträdare, *Luzatti*, redan för två år sedan i Deputeradekammaren uttalade sig till förmån för kvinnans kommunala rösträtt. —

Från ett land, där kvinnorna som det säges praktiskt taget äro eniga, förvånar det ej att icke höra mycket talas om den direkta propagandan. Viljan till politisk frihet måste där ligga i luften och så att säga insupas med hvarje andetag. Men det är icke alltid så. I andra länder finns det icke allenast tröga, platoniska vänner utan afgjorda fiender till kvinnornas sträfvan efter medborgarrätt — underligt att nämna till och med kvinnor. Antis kallar man dem kort och träffande i England och Amerika, och för att motverka dem och sprida upplysning i egen sak utfunderas det ena medlet efter det andra.

Ett verksamt sådant synes det kunna blifva som suffragisterna i Brooklyn — Newyork — uttänkt och genomfört i sommar. De ha anskaffat och till detaljhandlare utdelat till att börja med 30,000 papperspåsar rymmande ½ kilo vardera. På dessa påsar finnas tryckta upprop, som enkelt och kort redogöra för suffragisternas syften och som uppmana mottagaren att belänka dessa och, om de gillas, att ingå i närmaste F. K. P. R. På detta som det synes praktiska sätt hoppas rösträttsvännerna sprida kännedom om rörelsen och väcka intresse därför hos många kvinnor, som de annars icke kunna nå men som utgöra en fast och sund kärna i kvinnornas stora här.

ELLEN WESTER.

Redovisning och tack!

Till förmån för den gamla, opensionerade lärarinnan har till den 18 aug. influtit kr. 260: —. senare: "*Ett löfte*" 5 kr. och fr. *H. Malmström med döttrar, Klippan* 10 kr., och frambares härmed den gamlas *varna tack* till alla, som på ett eller annat sätt bidragit till att förskaffa henne den vederkvickelse, som hon en tid åtnjutit i ett godt hem på landet.

Specificerad redovisning finnes införd i Sv. Morgonbladet för den 18 augusti.

Stockholm i september 1910.

M. Brinck.

Köp Oskummad mjölk direkt
hemsänd i plomberade kärll till 17 öre pr liter.
AKTIEBOLAGET MEJERIET VICTORIA
Riks 770. — Kungl. Hofleverantör — Allm. 69 37.

Tvätt- & Strykinrättningen

EXCELSIOR

35 Birger Jarls gatan (öfre porten)
Allmänna och Rikstelefon 93 27

Utför all slags tvätt, såväl för familjer som hotell m. m. jämväl gardintvätt Maskiner af modernaste beskaffenhet.

En husmoderskola.

Den går för visso långt tillbaka i tiden, seden att i prästgårdarna landet rundt mottaga unga flickor, som ville lära sig den svåra konsten att mönstergillt sköta ett hem. Och tänk hvilken mängd duktiga husmödrar, som på detta sätt utbildats — och hvilka glada minnen de förde med sig från prästgårdsvistelsen, minnen af ett hems trefliga arbetstimmar och muntra fristunder, af pianospel och pantlekar, af croquet och ringkastning och utfärder, af allt som skapar idyllen! Och det satt kvar för lifvet hvad de under trifsamma arbetstimmar lärde af denna undervisning med dess "du skall" och "du skall inte", där hvarje blygt "hvarför" — om det nu vågade uttalas — afärdades med ett kategoriskt: "för att det skall vara så". Man var ej van vid annat och fann det naturligt, att den som skulle lära någonting blindt rättade

så kan man säkert icke öfverskatta värdet af vetenskapligt anlagda hushållsskolor.

Men allt går i kretsgång, nu ha vi återkommit till prästgårdarna — eller åtminstone till en prästgård, men en prästgård där undervisningen ej längre går enligt "skall" — "skall inte"-systemet, utan där den har samma grund och samma metoder som vid fackskolorna göras gällande.

Det är fru Emilia Engström, som efter att under en följd af år ha ledt husmoderskurser och förestått skolkök på olika platser såsom Falun, Domnarfvat och Skutskär samt företagit studieresor till husmoderskolor i Danmark och Tyskland, nu i höst öppnat en dylik i sitt hem, Styrso prästgård.

Skolkurserna komma att ordnas närmast efter tyskt mönster och skola utom den teoretiska undervisningen i hälso- och födoämneslära, hushållskemi och enkel bokföring för hushåll samt praktisk undervisning i matlagning, bakning, konservering m. m., äfven omfatta hvad tyskarna kalla "Hauskunde", d. v. s. alla slags rengöringsarbeten inom ett hem, dukning och servering, vård af linneförråd, tvätt, mangling och strykning och dylikt, och kommer därvid att tagas hänsyn till både landt- och stads-hushåll. Utom fru Engström själf kommer ännu en fackutbildad lärarinna att meddela undervisning vid skolan.

Första kursen började den 9 september och omfattar tre månader; nästa kurs börjar efter nyåret. Afgiften är 125 kronor i kursafgift för hela tiden jämte 90 kronor pr månad i inackorderingsafgift. Uppllysningar lämnas och anmälningar mottagas af skolans föreståndarinna, fru Emilia Engström, adr. Styrso.

Vid ett besök i prästgården, då den stod färdig att mottaga de första kursdeltagarna, fick man ett starkt intryck af hur mycket som gjorts för att allt från första stund bibringa eleverna såväl en grundlig kännedom om hushållskonst som skänka dem all den trefnad och glädje ett hem på landet — och endast ett hem på landet — kan bjuda. Och om ej af annat, så borde väl många lockas dit af den storslagna natur, som omger skolan. Styrso ligger blott en timmas båtresa från Göteborg men har en luft och ett vatten af sådan friskhet och sälta att en vistelse där absolut måste bli en rekreatjonskur. Och så vackert där är! Vida glittrande sund mellan skären — och längre mot väster hafvet, blånande oändligt.

Själftva prästgården ligger inbäddad i en dalgångs lummiga grönska, skyddad för de skarpaste vindarna och omgifven af alla idyllens attribut. Korna beta och hönsen skrocka och plocka — trädgården badar i gassigt solljus öfver rosor och ringblomster och höstfagra fruktträd — och när vi skiljas därifrån står en ung och söt prästfru vid grinden och vinkar farväl, sedan hon stoppat våra fickor fulla med astrakaner och begåfvat oss med ett väldigt stycke af en guldgul jättepumpa.

Lif.

STYRSÖ PRÄSTGÅRD.

sig efter sin läromästares anvisningar utan att forska efter grunden eller orsaken till det och det och det. —

Så var det en tid, ryslig i äminnelse, då det, åtminstone i min hemtrakt, blef modernt att de unga förlofvade flickorna skickades till Stockholm för att invigas i det finare kökets hemligheter vid någon af de större restaurangerna, vid ett ministerhotell eller i själfvaste kungens kök. Och de lärde sig att laga till paradrätter och lägga upp maten så konstbesynnerligt att det var omöjligt att se hvad det egentligen var; de voro med om att tillaga galadinéer och festsupéer — och så reste de hem fullärda, färdiga att gifta sig och lefva på tvåusen kronors inkomst om året.

Då de första fackskolorna för huslig ekonomi startades, voro de verkligen framsprungna af ett starkt behof. Tänk bara huslig ekonomi, det var ju något hvarom förut aldrig meddelats någon som helst undervisning, — hade man lärt något, så hade det skett uteslutande på praktisk väg med nödvändigheten såsom en barsk läromästare. Och tänk huru många hem, som råkat i obestånd just på grund af denna brist på kunskap! — När man därtill lägger betydelsen af de otaliga skolkökslärarinnor, som utgått från fackskolorna för att i de allra bredaste lager sprida kunskap om hemmets skötsel och vård,

GAHNS

Normal-, Skrif- och Kopie-Bläck, af Kungl. Kontroll- och Justeringsstyrelsen godkänt som Svenskt Normal-Bläck, tillverkad af **Henrik Gahns Aseptin-Amykos-Aktiebolag Upsala**. Flyter lätt, kopierar utmärkt, bildar ej bottensats, är mycket hållbart och angriper ej pennan.

De danska kvinnornas rösträtt.

"Kvindevalgrets" redaktris fru Julie Arenholt uttalar sig.

Fru JULIE ARENHOLT.

Alla politiska partier i Danmark äro eniga om att ge kvinnan rösträtt, — säger fru Julie Arenholt, redaktrisen för kamp- och agitationsbladet "Kvindevalgret", en af spetsarna i den danska rösträttsrörelsen, stadsfullmäktig i Köpenham — vare detta nog sagdt om hennes person som en flyktig presentation.

Att de danska kvinnorna icke för länge sedan nått sitt mål, beror på att frågan om kvinnans rösträtt sam-

manhänger med en massa andra spörsmål, berättar fru Arenholt vidare: Detta är ju i och för sig ett kännetecken på en brännande fråga på dagordningen. Så långt ha alltså Danmarks kvinnor hunnit, vore man frestad att säga, då man hör det.

Den radikala vänsterregeringen, som lämnade styret i somras, arbetade för kvinnans rösträtt, men den hade sammankopplat frågan med ett par andra saker, nämligen borttagandet af den privilegierade rösträtten till landstingen och åldersgränsens sänkande till 25 år för alla röstberättigade. De konservativa bekämpade förslaget om privilegiernas afskaffande, och när det föll, följde kvinnorösträtten med.

Men det är icke omöjligt att det nu härskande partier ger kvinnan rösträtt, man kan aldrig veta, säger fru A.

Emellertid blir kvinnans politiska rösträtt icke lag utan grundlagsändring, — och det är som bekant en långvarig historia.

En deputation af det stora förbundet Dansk Kvinde-samfund har uppvaktat konseljpresidenten för att utröna regeringens ställning och fått ett svar, som fru Arenholt karakteriserade som "meningslöst".

"Nästa gång vi gå till val, hoppas jag att kvinnorna skola vara med," hade han sagt, och när man vet att riksdagsupplösning och grundlagsändring stå i vägen innan kvinnorna få komma med, kan man inte undra öfver det hårda omdömet. Att kvinnorna skola deltaga i valen "nästa gång" är alltså ganska hopplöst.

"Venstre-reformpartiet", som nu sitter vid makten, beskydde gärna den radikala vänstern, som förut var ledande, att vara motståndare till kvinnans politiska rösträtt, därför att partiet sammanlänkade den frågan med frågan om privilegiernas afskaffande. Men den radikala vänstern har i handling visat och visar alltjämt att den arbetar för att kvinnorna skola komma med. I stadsfullmäktige

verkar detta parti för de kvinnliga medlemmarnas inval i utskotten, där de bäst och verksammast kunna göra sitt inflytande gällande. — Vår ifrigaste motståndare, säger fru Arenholt och småler, — har nu utgått ur riksdagen. Det var doktor Birck, som kände sig öfvertygad om att kvinnan saknar sinne för rättvisa. En framstående kvinno-sakskvinna sökte inverka på hans "öfvertygelse" genom att påpeka, att rättvisan i naturfolkens religion alltid varit en kvinnlig gudomlighet. Men doktor Birck var fast i tron och lät icke rubba sig från sin ståndpunkt.

Kanske beklaga de danska kvinnorna att en motståndare af så utpräglad typ icke längre finns kvar att bekämpa!

Trots allt är fru Arenholt öfvertygad om att rösträtten för Danmarks kvinnor kommer att bli verklighet om en fyra, fem år. Hon säger detta med fast tillförsikt i sin stämna och hela hennes lugna mäktiga personlighet ligger bakom orden.

Det danska landsförbundet för kvinnans politiska rösträtt räknar 11,000 medlemmar fördelade på 150 föreningar öfver hela landet.

Och nu ger fru Arenholt till sist en smula tvekande och motvilligt några korta upplysningar om sin egen insats i rösträttsarbetet och om sitt lif.

När landsförbundet ägt bestånd ett år, beslöt man att ge ut ett organ, och så blef "Kvindevalgret" till. Den utgår med 6,000 exemplar en gång i månaden och fru Arenholt är dess redaktris. — Så vidt möjligt söker jag hålla tidningen till de spörsmål, som angå rösträtten, säger fru A. Den är ämnad som vår rörelses kamporgan och bör verka upplysande och agiterande.

Fru Arenholt är gift, och hennes man är läkare, själf har hon tagit en universitetsexamen, hon är polyt. kand. — hvilket skulle jag tro ungefärligen motsvarar en svensk fil. kand. examen med naturvetenskapliga ämnen. Sedan flera år är hon anställd som kemisk assistent på ett handelslaboratorium, och denna befattning tar sju timmar om dagen af hennes tid. Man skulle tro att det nu kunde vara nog med arbete för en vanlig dödligs kropps- och själskrafter. Men icke för fru Arenholts. Hon är medlem af Köpenhamns stadsfullmäktige, där hon tillhör den radikala vänstern, och som denna grupp endast räknar fem medlemmar och måste vara representerad i utskotten, bli dessa fem ganska hårdt pressade. Två sammanträden i veckan är det vanliga. Fru A. har äfven suttit som ordförande i ett eller annat utskott.

— Det är en sak, som kvinnorna lärt sig i stadsfullmäktige, säger fru A. som ett slags afslutning, — och det är att fatta sig kort. De ha hört på männens långa utredningar, som mången gång gå alldeles på sidan om ämnet, och de ha fått den negativa lärdomen hur man inte skall tala.

Fru Arenholt tycks nu ha sagt ungefär allt hvad man kan begära vid ett kort sammanträffande, men egentligen skulle en främling som jag behöfva en kompletteringsintervju med en af hennes medkammar. Man anar hvilket stöd hennes lugna klara personlighet skall vara för den danska rösträttsrörelsen, hur värdigt hon representerar den

med sina later af intellektuellt förfinad renässansfurstinna.

Men den intervjuen får jag kanske härnäst, eller ännu bättre, de svenska rösträttskvinnorna få döma för sig själfva, då hon kommer hit på kongressen nästa år.

ELISABETH KREY.

Hur det går till att skaffa pengar till kongressen.

För en liten tid sedan gjorde jag en liten tripp till vänner i bergslagen och njöt af lugnet i den här-liga naturen med blånande berg, stilla insjöar och su-sande skogar.

Men plötsligen vaknade mitt slumrande rösträttssam-vete och jag ringde på till närmaste stad för att höra hur det kunde stå till med därvarande rösträttsförening och hvad man ämnat göra för att skaffa in pengar till den stora rösträttskongressen i Stockholm 1911.

Ack — svarade mig den för rösträtten brinnande ord-föranden — föreningen är slö och overksam i sommar-värmen. Krafterna äro få och små. Ännu är intet på-tänkt angående sättet för att skaffa pengar till kon-gressen. Men naturligtvis känna äfven vi oss pliktiga att lämna Landsföreningen vårt bidrag till den stundande världskongressen, fastän intresset för den i vår lilla stad ännu ej är väckt.

Efter en stunds dryftande af de många omöjligheterna på platsen, öfverenskommo vi att i största hast få till stånd ett litet sammanträde hos ordföranden följande dag. Hon skulle visserligen själf resa bort dagen därpå men satte sitt hopp till en nyanländ telegrafafästare, som troddes vara "verkligt intresserad". Nå, finns det blott en enda verkligt intresserad, tänkte jag, så går det alltid bra. Det är min erfarenhet.

Alltså, på utsatt tid mötte jag 6—8 damer i ordförandens förtjusande lilla hem, fylldt af antika möbelk-lener, rosor och solsken.

Jag föreslog att de genast om ett par dagar skulle göra en tillställning till förmån för kongressen.

De sågo allesamman betänksamma ut. Vid denna tid fanns det nog hvarken publik eller exekutörer för att ar-rangera t. ex. en musikställning — så det vore omöj-ligt, ansåg man.

Jag hade hört att en god musiker just gästade vän-ner i staden och bad dem fråga honom om han ej ville låta höra sitt ypperliga violinspel.

Ja — det kunde något vara! Allas ansikten lyste upp. Det vore något att försöka. Men lokal? Vi ha ju ingen lämplig som kan fås gratis.

Hvarför inte kyrkan?

Kyrkan! Inte lämnar prostén ut den.

Jo, det gör han. Jag har just talat vid honom och han vill gärna upplåta den för musik, men inte för fö-redrag.

Har prostén lofvat kyrkan?

Nu stego förhoppningarna i betydlig grad. Det här kunde bli alldeles utmärkt.

Man går till telefonen. Det talas en stund. Modet sjunker. Det höres tydligt att svårigheterna här äro oöf-verstigligna.

Musikern stod på resande fot och skulle spela i Stockholm i afton —! Tablå.

Emellertid anmälades att kaffet var serveradt, och sin-nena lättades vid tanken på den bruna och doftande in-spirationskällan.

Under kaffedrickningen uppstodo nya förslag. Nu ha-de man kommit ihåg en pianist, som vistades en timmes järnvägsresa från staden. Man kunde ju reducera den stora kyrkokonserten till en aftonunderhållning i samsko-lans lokal.

Ny telefoning — mer och mer hopplöst lät sam-talet. Jag störtade fram på ordförandens vink och tog vid, när det lät som inga böner hjälpte.

Jaså, fröken måste hem samma kväll för att packa — reser på e. m. — och intet tåg går — men om vi skaffa skjuts? — Ni skulle göra oss en ovärderlig hjälp, etc.

Slutet blef att pianisten lofvade komma om hon fick ett godt piano — fullgodt — och så blefve skjutsad till-baka på kvällen.

Det sved att nödgas betala skjuts, om man inte skul-le lyckas få tag i en frikostig hästägare, men hvad ville man inte göra för att få en så utmärkt pianist, som he-la programmet kunde baseras på.

Nu började jakten, först i minnet, sedan i telefonen ef-ter ett godt piano. Här var ägaren bortrest, där ville han på inga villkor låna ut sitt instrument. Ett par af damerna sprungo ut för att muntligen beveka några pi-anoägare men återkommo med idel bleklagda nej.

Och stadshotellets piano, som kunde fås, var uselt — oanvändbart — ingen tanke på det.

Borgmästarn har ett — men han är ju inte för vår rösträtt —.

Det betyder i detta fall mindre, menade jag. Borg-mästarn är rysligt snäll. Honom skall jag gärna fråga för jag känner honom.

Ringning. Ett gemytligt samtal utspann sig, och när borgmästarn hörde vår nöd sade han helt vänligt, att vi oändligt gärna hade fått låna hans piano, men tyvärr var trappan af cement och hade ej tålt tyngden af pia-not, när det skulle bäras upp till honom, utan man ha-de måst bygga grofva ställningar under till förstärkning — och det var ogörligt nu.

Jag passade på att be om samskolans lokal.

Gärna, men det finnes ingen belysning, så den kan ni inte använda. Den elektriska ledningen är färdig, men armaturen saknas. Trådarna sitta tomma i taket.

Ack, snälla borgmästarn, vi behöfva bara några star-ka glödlampor i taket, om sådana kunna insättas.

Jo, det lofvade han beredvilligt att skaffa, om vi kun-de reda oss med så litet.

Lokal- och belysningsfrågan var således löst — det var alltid något — men pianot — pianot — det olyckli-ga pianot var och förblef en olöslig fråga. Slutet blef

att pianisten måste uppgifvas med en djup suck. — Och programmet stod således ännu tomt — absolut tomt!

Har ni ingen sångerska?

Joo — frkn A. och frkn B. sjunga vackert båda två. Och ett deklamationsnummer kunde vi väl alltid få. Nytt springande till de unga damerna, som befunnos villiga och snälla.

Under tiden hade solen gått ned, och vi beslöto att fortsätta operationerna telefonledes genast följande morgon, så att annonsen kunde hinna in.

Nästa morgon hade ljusa idéer i mängd vaknat. En pianist fanns i en närgränsande stad, en snäll fru, som nog nöjde sig i värsta fall med ett medelmåttigt piano. Hon tillfrågades, jakade genast helt älskvärdt och lofvade komma, men ve, o ve, i samma stund kom hon ibåg att hon väntade resande gäster just den dagen, som inte kunde återbudas! Nytt bekymmer, nytt stillestånd.

Telefonen ringer ånyo. Prostens blifvande sonhustru, som är på besök, ha vi ju glömt, en förtjusande ung flicka, som spelar bra och ackompanjerar bra. Och organistens söner, som spela violin och violoncell alldeles utmärkt äro villiga att hjälpa till. Och så kunna vi få bygdemålsberättelser af en talangfull norrländska.

Hurra, då är ju programmet fullt. Hur låter annonsen?

Ja, och så kaffeservering för 25 öre och inträdesavgift 25 öre. Således allt klart.

Glad i hågen började jag tänka på hvad jag kunde ha att säga till publiken, som jag ej sett sedan jag första gången talade där innan föreningen fanns. — Jag var nämligen ombedd att inleda "aftonunderhållningen" med ett litet rösträttstal. Ett sådant ansågs behöfligt, då man ej på länge fått någon repetition i ämnet.

Kvällen kom. Öfver hundra kvinnor infunno sig jämte ett tiotal män. Musiken var god. Bygdemålshistorierna briljanta. Stämningen och applåderna likaså. Kaffet och alla brödsorterna också förträffliga.

Och bäst af allt, en summa pengar var insamlad för kongressen, som en början blott — man kommer nämligen att under höstens lopp göra ännu en tillställning för samma ändamål, troligen en liten teaterföreställning.

Man hade blifvit helt lifvad för saken genom denna lilla improviserade musikafton. Och jag är viss om att nästa gång blir tillslutningen ännu större. Det fanns nämligen mer än tillräckliga dramatiska krafter för att åstadkomma en sällskapskomedi, t. ex. "När begreppen klarna" af Frigga Carlberg, som icke kräver någon dyrbar eller besvärlig iscensättning och är lätt att spela.

Och härmed tillönskar jag denna och alla öfriga F. K. P. R. ett lycka till i alla företag, ju fler dess bättre, för att skaffa pengar till kongressen.

ANN MARGRET HOLMGREN.
f. Tersmeden.

Sprid Dagny!

Litteratur.

Biblioteket Sveriges Vår. II. H. C. Andersen. Af Maria Holmström.

Det är anmärkningsvärdt huru mycket det som vi hört eller läst om en författare, om hans personlighet, hans privata lif m. m. mången gång inverkar på vår uppfattning af hans diktkonst. Det behöfver visst inte vara något direkt ofördelaktigt vi hört — det kan i alla fall bli som med en af mina vänner, för hvilken Wilde aldrig mera blef den han varit, sedan han fått veta att Dorian Grays diktare under någon tidsperiod sysslats med någon slags affärsverksamhet.

De barn och ungdomar som komma att läsa Maria Holmströms skildring af Danmarks sagoskald skola helt säkert läsa hans sagor med större intresse, — de skola så att säga se sagorna med skaldens eget lif som bakgrund, detta vackra lif, som var fyllt af skönhetsglädje, af brinnande entusiasm för allt stort och godt, af sträng pliktuppfyllelse och först och sist af en varm kärlek till alla människor. Och de skola älska ej blott boken utan äfven honom, som skref den — mannen, som gömde Riborg Voigts bref vid sitt hjärta hela lifvet igenom och tog det med sig i graiven.

Författarinnan berättar äfven andra rörande eller roande drag från skaldens lif, särskildt från barnåren och ungdomstiden; hon refererar några af hans mest bekanta sagor och slutar skildringen med den sällsynt vackra dikt, hvori Andersen kort före sin död sjöng om sin glädje och tacksamhet gent emot det rika lifvet och sin ödmjukhet inför honom, som skänkt honom hans andes rikedom: "— — Alt, hvad jeg gav, Gud, det var dit —".

Det är som nr 2 i serien Biblioteket Sveriges Vår, som boken utkommit. Nr 1 utgjordes af teol. ass. J. Th. Brings Biografi öfver Olof Rudbeck d. ä., och till julen utgifvas en biografi öfver Per Wieselgren af O. Mannström, Svenska konstnärer af Einar Rosenborg samt en samling sagor af Jeanna Oterdal.

A. H—n.

Från allmänheten.

Socialdemokraterna och L. K. P. R.

Till Redaktionen af Dagny.

Med anledning af den i pressen pågående diskussionen angående kopenhamskongressens uttalande i rösträttsrågan ber undertecknad till förekommande af alla missförstånd att i denna tidning få påpeka, att § 1 i L. K. P. R:s stadgar vid föreningens bildande 1903 erhöi följande lydelse:

Landsföreningen är en sammanslutning af lokalföreningar, som verka för att svensk kvinna må erhålla politisk rösträtt och valbarhet på samma vilkor*) som svensk man.

* Kurs. af insändaren.

Den enda ändring, som sedermera vidtagits, är inskjutandet af orden "och valbarhet" efter ordet "rösträtt".

Under sådana förhållanden synes det vara meningslöst att åtminstone för Sveriges vidkommande söka framställa köpenhamnskongressens beslut såsom svar på något af londonkongressen gjort uttalande.

§ 2 af den internationella kvinnorösträttsalliansens stadgar lyder:

"The object of this Alliance shall be to secure enfranchisement for the women of all nations, and to unite the friends of Woman Suffrage throughout the world in organised co-operation and fraternal helpfulness".

Således ingen som helst begränsning. Att en världsalians, hvars syfte är att skaffa alla kvinnor politiska rättigheter, icke samtidigt kan upptaga frågan om utsträckt rösträtt för män, är så tydligt, att det icke torde behöva att här påpekas, ifall det nu möjligen skulle legat några sådana funderingar bakom de i Köpenhamn gjorda uttalandena.

Hvad som i detta sammanhang icke heller synes blifvit tillbörligt beaktadt är den omständigheten, att något officiellt beslut för Sveriges räkning ännu icke tyckes vara fattadt, åtminstone har något sådant icke kommit till allmänhetens kännedom.

Med utmärkt högaktning
Intresserad iakttagare.

Rösträttsarbetet på landsbygden.

Till Red. af Dagny.

Af E. P:s artikel i nr 35 af Dagny skulle man, om man inte visste bättre, nästan kunna få det intrycket, att landets alla 160—70 rösträttsföreningar inte hade något annat att lefva af än ett ideligen uppreparande af rösträttsföredrag. En insändarinna i nr 36 har med stöd af föreningarnas årsberättelser visat, att F. K. P. R. vid sidan af föreläsningens verksamheten äfven utöfvar en icke obetydande insats på det sociala området. Tillåt under-teknad att äfvenledes med stöd af årsberättelserna påvisa hvilken rikedom på ämnen för föredrag och diskussioner, som dessa under ett enda år (1909) ha att uppvisa, ett material så rikhaltigt och så omväxlande, att det borde kunna tillfredsställa äfven mycket högt uppdrifna fordringar.

I kurser i samhällslära finna vi föreläsningar i alla de frågor som röra stats- och kommunalpolitik, den gifvta kvinnans rättsliga ställning, barns rättsliga skydd, emigrations-, egnahems- och jordfrågor, vattenkraftens socialisering, kooperationen, arbetarrörelsen, nykterhetsfrågan, folkpensionering m. m. Bland mångfalden af ämnen för enstaka föreläsningar märkas så skilda saker som "Våra skatter", "Kyrka och stat", "Kvinnans ekonomiska frigörelse", "Hvita slafhandeln", "Den japanska kvinnan", "Kvinnorörelsen i Kina", "Socialpolitiska reformrörelser och den romerska republiken", "Framåtskridande och lyx" m. fl., dessutom föredrag i hälsovård och hygien, om vegetarianismen etc. Ett diskussionsämne, som genom sin aktualitet förtjänar ett alldeles särskildt påpekande just nu, är "Behovet af hem för ogifna mödrar". Det finns väl knappast en enda af tidens frågor, som icke kan tjäna till belysning af kvinnornas rösträttsfråga.

För öfrigt behöfver man ju inte ta saken så högtidligt. I mindre samhällen, där alla medlemmarna känna hvarandra, kan man ju ta sammanträdena i form af sällskaplig samvaro med högläsning och diskussion och med frihet för medlemmarna att medtaga vänner och bekanta, som man önskar intressera och så småningom inregistrera i matrikeln. Under det arbetsår som nu stundar vore

det nog dessutom lämpligt att vi litet hvarstans i tid tänkte på att anordna basarer, sällskapsspektakel, musikafnar o. d. till förmån för den stora rösträttskongressen. Och så skola vi besluta oss för att icke låta något tillfälle, där vi kunna ta upp kollekt för kongressen, gå oss förbi. "Många bäckar små göra en stor å" heter det.

I öfrigt instämmande med "Aktiv medlem af F. K. P. R." har jag nöjet teckna.

Dito.

Notiser.

Kvinnorösträtten på danska regeringens program. En notis har i dagarna gått igenom dagspressen om att danske konseljpresidenten Klaus Berntsen på en politisk fest i Horsens, där han uttalat sig om regeringens arbetsprogram, bland andra viktiga frågor nämnt ministärens afsikt att söka genomföra politisk rösträtt för män och kvinnor från en ålder af 25 år. På annat ställe i dagens nummer återgifves uttalanden af fru Julie Arenholt om såväl den nuvarande som den föregående vänsterregeringens ställning till denna fråga. Ett faktum är ju att två på hvarandra följande danska ministärer haft kvinnorösträtten på sitt program, hvaraf framgår huru brännande aktuell frågan blifvit i vårt grannland.

När komma vi därhän att regeringen tar upp vår sak? Till och med det uppdrag den i detta ärende mottagit af riksdagen, nämligen utredningen, skjutes undan på obestämd tid.

Fredrika-Bremer-Förbundets landthushållningsskola vid Rimforsa. Landbruksstyrelsen har på uppdrag af K. M:t utarbetat förslag till villkor för Fredrika Bremerförbundets landthushållningsskola vid Rimforsa för åtnjutande af det statsanslag af 6,000 kr., som årets riksdag anslagit för ändamålet. Bland dessa bestämmelser märkas att skolan skall vara pliktig mottaga fyra frielever. För inträde i skolan skall erfordras högre flickskoleutbildning eller folkhögskola med företräde för sådana sökande, som därjämte kunna förete intyg om praktisk duglighet och vana vid landbruksgröromål. Planen för undervisningen skall underställas landbruksstyrelsens pröning och godkännande.

Föreningsmeddelande.

F. K. P. R. i Nora anordnade den 25:te sistlidne aug. en aftonunderhållning å samskolans lokal därstädes. Därvid förekom först och främst ett intressant och med spänd uppmärksamhet åhördt föredrag af fru Ann Margret Holmgren, som för tillfället gästade staden. Sedermera följde solosång, musik, landsmål och deklamation samt kaffeservering. Af inkomsten skal! största delen användas för Nora F. K. P. R:s bidrag till 1911 års stora kongress, för hvilket ändamål föreningens afsikt också är att senare anordna någon liten teaterafton e. dyl.

Breflåda.

En af denna världens små. Vore tacksamma erhålla uppgift om hvar ett meddelande kan träffa Er.

Frågor och svar.

Hvar kan man prenumerera på Dagny?

I landets alla postanstalter och boklädor kan man beställa huru många ex. som helst.

Skall man alltid prenumerera å dessa ställen?

Ja, ifall man önskar endast 1, 2, 3 eller 4 ex. skall man alltid göra det.

Hvad kostar Dagny i postanstalter och boklädor?

Dagnys postprenumerations- och boklädspris är kr. 4: 50 för $\frac{1}{2}$, 2: 50 för $\frac{1}{3}$ och 1: 25 för $\frac{1}{4}$ år.

Hvilka villkor erhålla prenumerantsamlare å Dagny?

Den, som samlar minst 5 prenumeranter, erhåller en provision af kr. 1:— för hvarje helårs-, 50 öre för hvarje halfårs- och 20 öre för hvarje kvartalsprenumerant.

Huru skall man förfara för denna provisions erhållande?

Sedan man samlat *minst* 5 prenumeranter, går man tillväga på ett af följande sätt:

- 1) *Antingen*: Genom insändandet af prenumerationsafgiften med afdrag af provisionen beställer man det behöfliga antalet ex. (hur många som helst, men *alltid minst 5*) direkt från Dagnys exp., Stockholm, som under samlarens adress i ett och samma paket sänder *alla* beställda ex. Samlaren har då att ombesörja utdelningen till de samlade prenumeranterna.
- 2) *Eller*: Man prenumererar å närmaste postkontor (*ej* annorstädes) för de samlade prenumeranterna, detta under hvars och ens adress, begär kvitto å samtliga erlagda afgifter, tillställer oss detta kvitto, då vi omgående pr postanvisning sända samlaren den stadgade provisionen.

Hvar, och till hvilket pris kan man nummervis lösa Dagny?

I städernas tidningskontor och cigarraffärer samt hos Dagnys kommissionärer i landsorten. Pris 10 öre pr nummer.

Alla skrivelser rörande expeditionen adresseras:

**DAGNYS EXPEDITION,
STOCKHOLM.**

Sex praktiga äfventyrsböcker för barn och ungdom.

Tsarens kurir. Berättelse för barn och ungdom. Fritt efter Jules Verne af Alfred Smedberg. 352 sidor med 47 illustrationer af Karl Aspelin. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Parzival. En riddarsaga från medeltiden. Bearbetning af Hugo Gyllander. 259 sidor. Med 45 illustrationer af Ingeborg Uddén. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Sagogrottan i Sagoskogen. En samling sagor af Harald Östenson. 303 sid., 50 illustrationer. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Den hemlighetsfulla ön. Berättelse för barn och ungdom. Fritt efter Jules Verne af Alfred Smedberg. 312 sidor, 44 illustrationer af Brita Ellström. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Hjälten bland hjältar skildrade för barn och ungdom af Marie Louise Gagner, 304 sidor, 33 illustrationer af Edv. Berggren. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Nybyggarna i Kanada. Berättelse för barn och ungdom. Bearbetning efter Kapten Marryat af Anna Gustafsson. 296 sidor, 39 illustr. af Nils Larsson. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Erhålles i hvarje bokhandel eller direkt från

Folkskolans Barntidnings Förlag, Stockholm. (Stina Quint.)

Rösträttslitteratur:

Skrifter utgifna af:

Centralstyrelsen i Landsföreningen för kvinnans politiska rösträtt:

N:o I, Till Regeringen från svenska kvinnor ingifna skrivelser i Rösträttsfrågan 1905—1906.....	—: 50
" II, Gustaf A Aldén: Hvilka svenska kvinnor äga kommunal rösträtt? (pr 1,000 ex., utgången)	6:—
" III, Mathilda Staël von Holstein: Målsmanskapet och kvinnans ställning inom äktenskapet enligt gällande svensk rätt	—: 50
" IV, Anna B. Wicksell: Om kommunal rösträtt för gifta kvinnor	—: 10
" V, Lydia Wahlström: Statsintresset och kvinnans rösträtt	—: 40
" VI, Partiuttalanden i kvinnornas rösträttsfråga.....	—: 25
" VII, K. A. Sheppard: Kvinnorösträtten på Nya Zeeland.....	—: 40
Ann Margret Holmgren: Strödda intryck från den Internationella kvinnorösträttskongressen i Köpenhamn.....	—: 10
Elin Wahlquist: Partipolitiken och kvinnornas rösträttsfråga.....	—: 03
Ann Margret Holmgren: Mor Karin.....	—: 03
Sigrid Kruse: Grannarna	—: 02
Nancy Svanberg: Goda kamrater	—: 03
H. E. Hallberg: Kvinnan i hemmet och samhället	—: 05
Kortfattad ledning för kvinnornas deltagande i de kommunala valen (pr 100 ex.)	—: 68
Sigrid Kruse: Nykterhetsfrågan och kvinnornas rösträtt (pr 100 ex.)	—: 90
Hur kunna gifta kvinnor förvärfva kommunala rättigheter? (pr 100 ex.).....	—: 60
Utdrag ur riksdagens protokoll.....	—: 02
Festskrift utgifven med anledning af Ann Margret Holmgrens 60-årsdag	—: 75
Tidningen Rösträtt för kvinnor.....	—: 10

Föreningen för kvinnans politiska rösträtt i Stockholm:

N:o 1, Natanael Beskow: Till frågan om kvinnans politiska rösträtt.....	—: 05
" 2, Anna Whitlock: Bör den svenska kvinnan erhålla politisk rösträtt?	—: 10
" 3, Hilma Borelius: Hvarför är motståndet mot kvinnans politiska rösträtt oberättigadt?.....	—: 10
" 4, Lydia Wahlström: Principerna för kvinnans rösträtt	—: 10
" 5, Anna Whitlock: Hur bör den svenska kvinnan bereda sig för den politiska rösträtten? (utgången)	—: 05
" 6, Lydia Wahlström: Lärdomar af den kvinnliga rösträttsrörelsen	—: 10
" 7, Några manliga inlägg i den kvinnliga rösträttsfrågan ...	—: 15
" 8, Lydia Wahlström: Högerkvinnorna och den nuvarande situationen	—: 05
" 9, Sofi Lindstedt: Hvarför böra religiöst öfvertygade kvinnor ansluta sig till rösträttsrörelsen	—: 05
Minneslista (5:te uppl.)	—: 05

Diverse rösträttslitteratur:

Georg Stjernstedt: Den svenska kvinnans rättsliga ställning.....	—: 60
Lydia Wahlström: Den svenska kvinnorörelsen	—: 45
Ragnhild Modin: Bröllopet på Ensillre	—: 25
Hilda Sachs: Kvinnornas rösträtt	—: 25
Anna Kleman: Kvinnans medborgarrätt	—: 25
Karl M. Lindh: Kvinnornas rösträttskraft.....	—: —
Gustaf A. Aldén: Svenska kvinnans kommunala rättigheter och skyldigheter	—: 15
Ofvanstående flygblad och broschyrer kunna rekvideras från Landsföreningens för Kvinnans Politiska Rösträtt expedition Lästmakaregatan 6, Stockholm, som hålles öppen hvarje dag kl. 3—4 e. m.	
Vid rekvisition af minst 100 ex. af flygbladen nr:is 1—9 lämnas 25 proc. rabatt.	

PLATSSÖKANDE.

(Platssökande få sina annonser införda i Dagny för halftva priset eller 7½ öre pr mm.)

Ung lärarinna,

som innehåft plats i skola och hem önskar till hösten plats i familj att undervisa barn i åldern 7—12 år. Goda betyg. Fina ref. Tacksam för svar märkt "Hösten 1910", Lerum p. r.

Ung, musikalisk (violin) flicka

önskar till hösten plats i liten fin familj; genomgått Husmoders- och Specialkurs i Fackskolan för Huslig Ekonomi, Uppsala. Lön önskvärd. Svar till "Familjemedlem", Uppsala p. r.

GLADLYNT, musikalisk flicka, som med goda betyg genomgått 8-klass. läroverk önskar till hösten plats att undervisa i vanliga skolämnen; har förut innehåft dyl. plats. Svar märkt "Hösten 1910", Hör p. r.

Ung flicka,

som genomgått 8-klassigt läroverk önskar plats på kontor eller i bättre familj att efterse minderåriga barn. Svar till "18 år", p. r. Nyköping.

I GODT HEM på landet sökes plats af lärarinna, undervisningsvan i skolämnen, språk, musik. Svar "Intresserad—Gladlynt", Sv. Telegrambyrå, Sthlm.

HANDARBETSLÄRARINNA, som genomgått 8-kl. läroverk, fröken Andrea Eneroths handarbetskola och kurs vid Handarbetets Vänner samt nu avslutar slöjdläroverk vid Nääs, söker plats instundande hösttermin, helst i Stockholm. Svar till "Handarbetslärarinna", Allm. Tidningskontoret, Gust. Ad. Torg, Stockholm.

LÄRARINNA. Ung flicka af god familj, som med vackra betyg genomgått 8-klassigt läroverk och sedan undervisat mindre barn, önskar i höst dylik plats. Svar till "E. H.", Konga p. r.

EN 17-ÅRIG FLICKA, som i år avslutat sin kurs i 7-klassigt läroverk, önskar komma uti familj för att undervisa ett par eller tre mindre barn i vanliga skolämnen samt musik. Svar till "Kyrkoherde", Forssa.

Fredrika-Bremer-Förbundet: Drottninggatan 54.

Rikstel. 27 62. Förbundets byrå öppen 11—4. Allm. tel. 48 16.

Fredrika-Bremer-Förbundets Sjuksköterskebyrå: Tunnelg. 25.

Rikstel. 68 98.

Allm. tel. 82 11.

UNG FLICKA önskar plats som hjälp och sällskap åt barnen i fin familj. Något kunnig i sömnad. Talar flytande tyska. Tacksam för svar till "Deutsch 23", Karlskrona p. r.

UNG flicka, som genomgått 8-kl. läroverk samt kurs i Handelsinstitut, önskar till hösten plats att läsa med 1—2 minderåriga barn. Är äfven villig meddela undervisning i musik. Svar till "V. 1910", Örebro p. r.

KVINNLIG GYMNAST med mångårig praktik önskar anställning i familj. Svar till "A. B.", Grön-sinka, Horndal.

Värdinneplats

uti godt, fint hem, helst i stad, hos aktning-svärd, bildad, medelålders man, sökes nu till hösten af 35-års ensam dam, som äger flera års vana att med omtanke och sparsamhet, paradt med godt humör, sköta ett hem och göra det angenämt. Svar till "Musikalisk 1910" under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm. f. v. b.

Värdinneplats

önskas i enkelt, bättre ungarlshem af en 26 års elementarbildad, husligt uppfostrad flicka. Tacksam för svar till "M.", Landskrona p. r.

LEDIGA PLATSER.**Kungörelse.**

En ordinarie lärarinnebefattning vid andra döfstumskoldistriktets skola i Växjö förklarar härmed till ansökan ledig att tillträdas den 1 jan. 1911. Lönen utgör 1,600 kronor om året jämte tre ålderstillägg, hvarterda å 200 kronor, efter resp. 5, 10 och 15 års oförvitlig tjänstgöring.

Ansökan, åtföljd af prästbetyg samt de intyg i öfrigt, genom hvilka sökanden vill styrka sin behörighet till befattningen, ställes till styrelsen för andra döfstumskoldistriktet och ingifves till styrelsens ordförande, ledamoten af riksdagens andra kammare J. A. Sjö, Linneryd, inom sextio dagar ifrån ledighetens första kungörande i Post- och Inrikes tidningar.

Växjö den 15 augusti 1910.

På skolstyrelsens vägnar:

J. August Sjö.

Sven Fridén.

Guvernans önskas nu genast för tre flickor, 14, 9 och 8 år. Undervisning i vanliga skolämnen, språk och event. musik. Lön 400. Svar med fotografi och ref. torde insändas till "A. B—m", Edebo p. r.

Skolköks-lärarinneplatsen

vid bruken, hufvudsakligast Bofors och Degerfors i Karlskoga socken, kungöres härmed till ansökan ledig. Ersättning för hvarje kurs kr. 133:33 jämte fri bostad och vedbrand, tvätt och lyse samt fri mat i skolköket. Vanligen anordnas 6 kurser pr år så att den kontanta årliga lönen torde uppgå till 800 kronor jämte fria resor mellan platserna. Det är möjligt, att det något år ej kan bli 6 kurser. Ansökningar med betyg insändes senast 18 sept. i år till fru Hilda Wijkander, Bofors.

Husföreståndar-inneplatsen

vid Ombergs Skogsskola blifver i höst ledig. Hushållet består af 10 studenter, en vaktmästare o. tvenne jungfrur. Sökande bör vara skicklig i matlagning, bakning och ett landhushålls skötande, samt besitta en god och allvarlig karaktär. Ålder ej under 25 å 30 år. Betyg, lönepretentioner och fotografi sändas till föreståndaren för Ombergs Skogsskola, Adress: Alvastra.

EN STUDENTSKA, villig och kompetent att undervisa 3 gossar, ålder 9—10 år samt en flicka, 7 år, till 3:dje event. 4:de kl. i högre elementarläroverk erhåller genast plats i familj på landet. Svar jämte uppgift å löneanspråk samt rek. till "B.", Lennartfors.

Kvinnlig kontorist,

som på egen hand kan åtaga sig skötandet af ett filialkontor i Stockholm, får fast anställning från 1 oktober. Sökande, som förut haft plats å kolonialvarukontor, äger företräde. Svar med uppgift om föregående verksamhet, löneanspråk och referenser torde insändas under märke "Filiakontor", Svenska Telegrambyråns Annonsafdelning, Göteborg.

Skolkökslärarinna.

Lärarinnebefattningen vid skolköket i Nettraby församling kungöres härmed till ansökan ledig för tillträde den 24 nästa oktober. Lön 600 kr. om året jämte fri bostad och vedbrand samt fria måltider i skolköket tillsammans med eleverna. Fyra månaders ömsesidig uppsägningstid förbehålles. Ansökningar ställda till församlingens skolråd, böra före den 1 oktober vara inkomna till undertecknad. Nättraby den 23 augusti 1910.

P. Bure, skolrådets ordförande. Adress: Nättraby hamn.

Värdinneplatsen

å större sanatorium är till ansökan ledig. Sökande bör vara verkligt musikalisk och något språkkunnig, i besittning af hög bildning, godt omdöme och älskvärdt väsen. Lön jämte tantième c:a 1,000 kr., fritt vivre, bostad och tvätt samt en mån. semester. Ansökningar, åtföljda af rek. och betyg insändas till Fredrika Bremer-Förbundet, Stockholm.

UNG, bildad flicka erhåller anställning hos barnlös, medelålders ingenjörsfamilj såsom sällskap och för hjälp i huset. Sökande bör vara fullt hemma i matlagning och andra husliga sysslor. Ansökan med fotografi, referenser och lönepretensioner ställas till Fru Granholm, Skellefteå.

Kvinnlig Journalist,

icke allt för ung, intresserad af publicistisk verksamhet, lugn och med anspråklöst, vinnande sätt, energisk och åtminstone något förtrogen med å landsortstidnings redaktion förekommande göromål erhåller plats 1 nästa oktober.

Svar till "A. N." denna tidnings expedition.

Hushållerska.

En stadgad flicka eller änka som på egen hand med hjälp af jungfru kan åtaga sig att med sparsamhet och ordning sköta ett änkinghem. Företräde åt den som är skrif- och räknekunnig och är van vid landtlifvet. Torde ben. lämna uppgifter om löneanspråk samt fotografi. Sv. t. "Framtid", Krylbo p. r.

Kvinnliga arbetsområden.
Utbildningskurser m. m. Muntliga och skriftliga upplysningar genom Fredrika-Bremer-Förbundets Byrå,
54 Drottninggatan.

Obs! De billiga priserna.

Till 42 öre mtr säljes ett parti extra prima Congressgardiner i olika färger 100 cm. br. Vanliga allmogegardiner fr. 30 öre mtr. Filt och Schaggydukar. Tråd 95 öre duss. Foderdomestik 18 öre mtr. Ett parti bättre gardiner i vackra mönster. Bomullstyger fr. 29 öre metr. Bordvaxduk, Filtar, Gardinstuffvar, Helylle-Cheviot, god kvalitet i olika färger säljes särdeles billigt.

Slumplagret

MÄSTERSAMUELSGATAN 51, II. Stockholm

Sprid Veckotidningen DAGNY!

Deposition & Sparkassa

4¹ | 0
2 | 0

KÖPMANNABANKEN,
Arsenalsgatan 9,
Södermalmstorg 8,
STOCKHOLM.
Aktiekapital 3,000,000 kr.

Tandvärk!

Såsom fallet är vid värk, förorsakad af yttre skador, likaså kan tandvärk i många fall raskt häfvas, i andra lindras genom behandling med Salubrin.

Tillhandahålles i Parfym-, Speceri- och Färgaffärer.

Partilager hos
GEIJER & C:o,
Stockholm.

STOCKHOLMS MUSIK-INSTITUT

Brahegatan 7 B. ö. g. III. Allm. Tel. 115 96.

Höstterminen börjar den 15 sept. Anmälningstid Tisdagen den 13 och Onsdagen den 14 september kl. 1/2 2—1/2 4 samt 1/2 6—1/2 7 e. m. Efter terminens början anmälnings- och mottagningstid Måndagar och Torsdagar kl. 1/2 2—1/2 3.

Prospekt tillhandahålles.

Sigrid Carlheim-Gyllensköld.

Wiréns öfverfeta **LANOLINTVÅL**, fina världens favorittvål.

Erhålles i hvarje välförsedd parfymhandel samt direkt från
A. G. Wiréns Tvål- och parfymfabrik. (Grundad 1860.)
21 Lilla Vattugatan 21 . . . Stockholm.

Passa på tillfället

att köpa vackra, treffliga blusar till billiga priser!

Svart satinblus n:o 1035 af fin glansig satin. Sydd med veck och knappar. Mycket praktisk och omtyckt. Pris 2.60.

Perkalblusar af prima randig perkal i vackra färger och moderna smakfulla modeller:

N:o 616, pris 1.65. N:o 617, pris 2.— N:o 550, pris 2.66.

Blus n:o 549 af extra prima bomullstyg med invädda glansiga ränder. En särdeles fin och prätig blus. Pris 2.75. Till landsorten mot postförskott eller efterkraf.

Vängåfvan

Vasagatan 15—17. Stockholm.

Edvin Bergs Förgylleriäffär

— Etablerad 1891 —

rekommenderas vördsamt.

OBS.! Gamla möbler renoveras och förgyllas.

45 Nybrogatan 45.

Tandläkare Judit Tillman

Drottningg. 58. Allm. Tel. 44 92. (44 31).

Hvard.: 1/2 12—2 och 1/2 6—1/2 7 e. m. Andra tider enl. öfverenskommelse.

Tandläkare

GERDA ISBERG

Götgatan 3. A. T. 306 11 (304 40).
Mottag. 10—3. Andra tider efter öfverenskommelse.

Lektioner i Linneseömnad

(äfvén blusar, barnkläder m. m.)

Praktisk metod, utan träckling. Hvarje elev disponerar en symaskin.

KARIN EGNÉR,

Sibyllieg, 36. Hörnet af Karlavägen.
R. T. 35 30. A. T. 210 04.

FRU E. HOLMIN, Lästmakaregatan 8, n. h.

Hygienisk ansiktsbehandling. Vibrationsmassage & Elektricitet, Manicure. Fotbehandling. Handbad för kylda händer.

Tel. Brunk 31 99.

Hygieniska Skodon

tillverkas för Herrar, Damer och Barn.

OBS.! Prisbelönta af Dräkt-Reformföreningen.

Skodon tillverkas äfvén efter modern fason.

Allt arbete utföres noggrant och af bästa material.

P. Gust. Pettersson.

52 Drottninggatan 52.

Begär priskurant

innan snörlif köpes, från Franska

Snörlifssömmeriet, Norrmalmstorg 1, 1 tr. STOCKHOLM.

Bonullsklädnigar i afpassade bitar, 8 met., äkta färg, vackra mönster, erhålles till 2,85 st., d:o prima kvalité, nya, eleganta mönster, som vanligtvis kosta 50 à 55 öre met., till 3.20 st. Fraktfritt öfver hela landet vid köp af 10 st. Tillskrif Otto Oskarson, G:la Kungsholmsbrogatan 23 A, Stockholm.

Bröderna Pahlmans Handelsinstitut.

Stockholm, Stora Vattugatan 2, h. 2 tr.

Fullständigt handelsläroverk.

C:a 1,000 elever årligen. 19 rum.

38 akad. och prakt. utbildade

lärare. **OBS! Bankkurs.**

Real-skoleexamen. **Prospekt** på begäran.

Afslutningskurs till
Anmälningar dagligen.

Parfymmer.

Stort och rikhaltigt lager af de utsökt finaste parfymmer från de förnämsta utländska firmor, finare och enklare tvålar, kammar, borstar samt finare toalettartiklar. Order till landsorten mot efterkraf.

A. V. Nording,
11 Biblioteksgatan 11
63 Drottninggatan 63

Hvad
är

SINGER?
Världens bästa symaskin!

Filialer på
alla
större platser.

DALA-NATIONAL-MAGASINET

25 BIRGER-JARLSGATAN 25

INGÅNG FRÅN BRUNNSGATAN. Innehafvare: Fru Anna Lönnberg från Rättvik. Alla slags Nationaldräkter och Konstväfnader, passande till väggbonader m. m. Konstsmiden, Smycken, Trä- och Näfverarbeten, allt fullkomligt äkta. Leksandslufvor, vacker, praktisk hufvudbonad för damer.

Prisbelönt på Norrköpings utställning. — Kappor och Promenaddräkter förfärdigas efter beställning, välgjordt arbete, billiga priser.

ALLM. TEL. 168 30. GÖR ETT BESÖK!

KAFFET HAR STIGIT kolossalt på kort tid.

Passa därför på och köp af mitt ineliggande lager, som ännu säljes till följande låga priser:

Extra 1:ma Portoricoart, fyllig smak	1: 13
Extra 1:ma Guatemala, Fin-Fin smak	1: 17
Extra 1:ma Ljus Java, mild och god	1: 20
Extra 1:ma Blå Java, synnerligt omtyckt	1: 22
Utsökt Javablandning (flera goda sorter)	1: 25
Extra 1:ma Central Amerik. Kaffe	1: 32
OBS! Äkta Arabisk Mocca-blandning	1: 34
Java Liberia, högfinaste kvalité	1: 45

Förväxla ej mina Kaffesorter med dem som af andra firmor utbjudas under samma namn. Profenlig vara. Redbar behandling.

Kaffet sändes till landsorten mot efterkraf eller förskottslikvid (minsta parti 10 kg.). — Skynda rekv. Vid köp af 60 kg. fraktfritt. Prof af samtliga sorter mot ins. af 20 öre i frimärken. Klipp ur annonsen!

K. W. KARLBERG, Idungatan 5, Stockholm.

Innehållsförteckning.

Dagens nummer innehåller:

»Hans goda rätt».

En kyrklig dom. Af Jenny Velandar.

Från världens rösträttsfält. Af Ellen Wester.

En husmoderskola. Af Lif.

De danska kvinnornas rösträtt. Af Elisabeth Krey.

Hur det går till att skaffa pengar till kongressen. Af Ann Margret Holmgren.

Maria Holmström: H. C. Andersen. Rec. af A. H—n.

Från allmänheten: Socialdemokraterna och L. K. P. R. — Röst-rättsarbetet på landsbygden.

Notiser.

Föreningsmeddelande.

Breflåda.

**Prenumeration å Dagny sker å närmaste postanstalt
eller bokhandel.**